

Олешко Наталія Петрівна
доцент кафедри українознавства ХНАДУ,
кандидат історичних наук
e-mail: sufika19@gmail.com

РОЛЬ КУРСУ «ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ» У ЗБЕРЕЖЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Збереження національної ідентичності є дуже важливим завданням в умовах викликів сучасності. Повномасштабна війна Росії проти України, у якій українці героїчно протистоять російським окупантам і виборюють свободу та незалежність української держави, показала нам вкотре, що національна мова, історія, культура, освіта є основою існування нашої нації.

Уся Україна дізнавалася з різних засобів інформації, соціальних мереж, телеграм-каналів, майже в онлайн-режимі, як себе поводити російські окупанти на українських територіях, коли захоплювали їх. Також, їхні дії чітко простежувалися через надання інформації людей, які безпосередньо пережили російську окупацію у 2022 р., зокрема студентами та знайомими авторки статті – мешканцями окупованих міст і сіл Харківської області. Характерним для діяльності рашистів на окупованих ними українських територіях було знищення українських підручників, книг із творами українських митців, українських традицій, об'єктів української культурної спадщини, вивіз або знищення архівів. Водночас відбувалося впровадження чужої російської освіти, русифікація, насадження російської культури та законів. Наразі, російська армія продовжує руйнувати все українське й у вільних від росіян містах та селах, іноді, просто стираючи їх з лиця землі повністю. Таким чином знищувалося і знищується все, що вказує на ідентифікацію української нації.

Якраз українська гуманітаристика робить усе можливе для збереження нашої українськості. Передусім до цього залучені історики, філологи, культурологи, етнографи. На нашу думку, одним з дієвих варіантів є поширення інформації з української історії, культури,

мови, етнографії через мережу освітніх закладів, зокрема, шляхом викладання даних дисциплін у вишах. Так студентська молодь не тільки отримує інформацію, яку викладач з наукової точки зору обґрунтовує та надає з того чи того питання, а й оволодіває знаннями, які запобігають навіюванню неправдивої або спотвореної інформації. Відтак, отримані знання можуть запобігати російським фейкам про розвиток української історії та культури, показати як відбувалося насправді.

Курс з «Історії та культури України», що викладається для студентів першого курсу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті, сприяє не тільки ознайомленню студентів з історією та культурою України, але й шляхом отримання знань з цієї дисципліни – збереженню національної ідентичності.

Демонструючи нашій студентській молоді процес становлення української державності, його розвиток, здійснюємо формування розуміння, що державотворчий процес в Україні має понад тисячолітню історію. Незважаючи на те, що в певні історичні періоди українці тимчасово втрачали свою державність, вони весь час прагнули до відновлення своєї свободи й незалежності. Як і багато інших європейські держав, з часів свого існування, наша країна мала різні назви, але це була наша держава на українських територіях, що доводять історичні розвідки, архівні дані, мапи. Це повністю спростовує постійні намагання Росії та її сучасної путінської влади привласнити нашу історію. До речі, останні генетичні дослідження теж спростовують ствердження єдності українців і росіян [1, 2], що свідчить про те, що наш народ є окремим і унікальним народом. Також у межах цього курсу студенти мають можливість простежувати процеси зародження й розвитку самосвідомості українців в умовах визвольних змагань і періодів національного відродження.

Поряд із тим, ознайомлюючи студентів із розвитком культури України, її представників та митців тієї чи тієї епохи, молодь усвідомлює, що наш український народ має унікальну, самобутню, цікаву культуру, свою національну мову та символіку, національні традиції. Українські національні культурні риси зародилися ще за часів уні-

кальної Трипільської культури-цивілізації у VI тис. до н.е., успадковувалися наступними поколіннями, розвивалися, удосконалювалися, іноді в дуже складних і несприятливих умовах, коли намагалися їх знищити під час перебування українських територій під владою інших держав та імперій. Але, попри все, збереглися і стали найціннішим надбанням для сучасних українців.

Отже, курс «Історія та культура України» як один зі складників української гуманітаристики безпосередньо покликаний виконувати функцію збереження національної ідентичності.

Література

1. Ген українців: «Ми відрізняємось від росіян так само, як від поляків». URL: https://vgolos.ua/news/gen-ukrayintsiv-my-vidriznyayemos-vid-rosiyan-tak-samo-yak-i-vid-polyakiv_1297711.html.

2. Генетична наука довела: українці з росіянами не «адін народ» і навіть не «брати». URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3852656-geneticna-nauka-dovela-ukrainci-z-rosianami-ne-adin-narod-i-navit-ne-brati.html>.

Осика Софія Сергіївна

магістрантка, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

e-mail: sofialenc963@gmail.com

ВИВЧЕННЯ СИНТАКСИСУ ПРОСТОГО РЕЧЕННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ ІНТЕГРОВАНОГО МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОГО КУРСУ

Одним із ключових аспектів формування освіченої, усебічно розвиненої особистості є здатність володіти літературною мовою, застосовуючи її багатство виражальних засобів та дотримуючись мовних норм. Проте недостатність практичних мовленнєвих навичок на тлі ґрунтовних теоретичних знань може спричинити мовленнєві помил-